

Finansdepartementet

Fi.remissvar@regeringskansliet.se

Fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Stockholm 202-05-21

Diarienum: Fi 2021/00200

Byggföretagens yttrande avseende Finansdepartementets promemoria Förslag till förordning om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar ca 3 800 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Byggföretagen har tagit del av rubricerad remiss och vill framföra nedanstående synpunkter.

Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i rubricerat ärende. Vi har ett stort renoveringsbehov i den befintliga bebyggelsen och välkomnar förslaget att stimulera till en ökad renoveringstakt och bidra till en minskad energianvändning inom bostadssektorn. Vi ser dock att så som förslaget är utformat kommer det inte få avsedd effekt. Det kommer leda till att energieffektiviseringar med 20% minskad energianvändning som mål kommer genomföras, men dessa är i många fall lönsamma redan idag. De djupa renoveringarna med energieffektivisering från 30 % och uppåt kommer däremot inte att genomföras, vilket kommer leda till att vi missar en stor del av den befintliga energieffektiviseringspotentialen i den befintliga bebyggelsen.

Byggföretagen ser det som viktigt att beakta att renovering görs ur ett bredare livscykelperspektiv som inkluderar både ökad energieffektivitet, materialval och möjligheter till återanvändning och minskat byggavfall.

Sammanfattning

Byggföretagen ställer sig positiva till förslaget att bidra till en ökad renoveringstakt och att bidra till klimatomställningen genom att ge ett ökat incitament till energieffektiviserande åtgärder i flerbostadshus i samband med renoveringar.

Vi ser dock en risk för en inlåsningseffekt om gränsen sätts vid 20 procent minskad energianvändning för att erhålla stödet. Intervallet mellan omfattande

renoveringar i ett flerbostadshus är lång, upp till 40-50 år, vilket innebär att man missar möjligheten att minska energianvändningen optimalt om gränsen sätts vid 20 procent energieffektivisering.

Byggföretagen anser att gränsen för att få stöd för energieffektiviserande åtgärder bör sättas vid 30% minskad energianvändning vilket också är gränsen för att en renovering ska anses som hållbar enligt EU:s taxonomi.

Byggföretagen anser att det är viktigt att stimulera marknaden så att fler vill börja arbeta inom byggsektorn. Vi anser dock att det finns en risk att begränsa möjligheten för vissa företag, särskilt små och medelstora, enligt den föreslagna formuleringen. Vi lämnar ett förslag till en bredare formulering av §8 nedan.

Bakgrund och skäl för synpunkter och ställningstagande

Sverige står inför stora utmaningar i att uppfylla både nationella och europeiska energi- och klimatmål. Ökade satsningar på energieffektivisering och investeringar i gröna lösningar är en viktig del av detta. Stora delar av det befintliga bostadsbeståndet står inför avsevärda behov av renovering och underhåll. Samtidigt är incitamentet för att investera i renovering med en hög grad av energieffektivisering lågt av olika skäl, trots att det finns en stor teknisk potential i energieffektivisering i det befintliga beståndet. Att skapa förutsättningar för att öka renoveringstakten med fler energieffektiviseringsåtgärder är en viktig del för att bygg- och anläggningssektorn ska kunna bidra till att nå Sveriges och EU:s energi- och klimatmål. Det är också en stark drivfaktor för att sektorn ska åstadkomma en god återhämtning efter pandemin.

Byggföretagens kommentarer till förslagen i promemorian

8 § Det är positivt att man i stödet vill bidra till en ökad kompetensförsörjning, men vi är skeptiska till förslag som försvårar och begränsar möjligheten att utnyttja bidraget för vissa företag. Vi föreslår en bredare formulering:

Stöd får ges om den som genomför åtgärderna medverkar till branschens kompetensförsörjning till exempel genom att utbilda nya medarbetare inom byggsektorn genom aktiv samverkan med relevanta gymnasieskolor och Arbetsförmedlingen samt genom att ta emot lärlingar i färdigutbildning eller ta emot praktikanter från vuxenutbildning, yrkeshögskola, högskola eller universitet.

Länsstyrelsen får i ett enskilt fall besluta om undantag från första stycket om det finns särskilda skäl.

10 §. Stöd får ges om energieffektiviseringsåtgärden beräknas medföra att byggnadens energiprestanda förbättra med minst 20 procent.

Enligt förslaget kommer stödet troligtvis leda till fler renoveringar men med en lägre energieffektiviseringsgrad än vad som är tekniskt möjligt att genomföra. Detta beror på att fastighetsägaren kommer anse att det är mest ekonomiskt lönsamt att enbart genomföra åtgärder som ger en besparing på 20 procent eller strax över. Många av dessa åtgärder är lönsamma även utan investeringsstöd.

Byggföretagen ser därmed en oro i att stödet inte kommer leda till mer omfattande renoveringsåtgärder som bidrar till att uppnå energi- och klimatmålen. Om inte mer omfattande energieffektiviserande åtgärder genomförs vid en renovering minskar sannolikheten att ytterligare effektiviserande åtgärder vidtas inom de närmsta åren på grund av inläsningseffekter.

Byggföretagen anser därför att gränsen för att få stöd för energieffektiviserande åtgärder bör sättas vid 30 procent.

11 §. Stöd får inte ges för en energieffektiviseringsåtgärd som medför att byggnadens installerade eleffekt för uppvärmning ökar till mer än $10 \text{ W/m}^2 (A_{\text{temp}})$.

Förslaget att åtgärden inte får leda till en installerad eleffekt överstigande $10 \text{ W/m}^2 (A_{\text{temp}})$ är positivt, men vi är oroliga att det inte är tillräckligt för att undvika att stödet kan gå till konverteringar från fjärrvärme till värmepumpslösningar, bland annat. Vi anser att det är viktigt att stödet leder till energieffektiviseringar (det vill säga åtgärder som leder till ett minskat energibehov i byggnaden) och inte till energiproduktionsanläggningar. Det är också viktigt att värna om teknikneutraliteten och att stödet inte främjar en viss typ av tekniskt system.

Byggföretagen vill framhålla att stödet inte bör ges till åtgärder som ger ökad installerad eleffekt för uppvärmning och inte heller investeringar i solceller. Vi föreslår därför att föreskrifterna kompletteras med en formulering i stil med: "Stöd får inte lämnas för energiproduktionssystem, inklusive åtgärder som medför att byggnadens installerade eleffekt för uppvärmning och varmvatten ökar."

16 §. En oberoende expert ska enligt förslaget godkänna de energieffektiviseringsåtgärder och merkostnader som ansökan avser.

Byggföretagen anser att det är oerhört viktigt att detta görs korrekt och väl genomtänkt samt att kontroller och uppföljning av det färdiga resultatet genomförs. Detta för att undvika att oseriösa aktörer gör för optimistiska

energiberäkningar och anger för höga merkostnader i syfte att fastighetsägaren ska kunna söka ett högre belopp än vad det är i verkligheten.

Kap. 4.4, sid 24, 4:e stycket.

”De kostnader som inte har ett direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet ska inte vara stödberättigande”.

Byggföretagen anser att det måste vara tydligt vilken typ av kostnader som innefattas i detta. Det finns en risk för osund konkurrens om oseriösa aktörer tar med andra kostnader från den övriga renoveringen för att höja det stödgrundande beloppet.

Kap. 4.5, sid 27-28

Byggföretagen ifrågasätter om experten kan anses oberoende om den är anställd hos den stödsökande fastighetsägaren eller hos den anlitate byggtreprenören. Vi anser att en oberoende expert utanför den egna organisationen bör anlitas för uppdraget.

Kap. 4.8, sid 30, 2:a stycket.

” En effektiv och vederhäftig verifiering av de vidtagna åtgärderna är viktig för stödets tillförlitlighet.” ”Expertens kontroll av att åtgärderna är genomförda behöver inte nödvändigtvis innebära platsbesök utan kan basera sig på besiktningsprotokoll från genomförda åtgärder. Det kan i vissa fall vara tillräckligt med att experten får tillgång till kvitton, fakturor och fotografier. Att inte kräva platsbesök bör göra kontrollen mindre kostsam.”

Byggföretagen anser att för att få en ökad tillförlitlighet för stödet bör verifieringen av de genomförda åtgärderna genomföras noggrant. Oftast krävs ett platsbesök för att säkerställa att åtgärden har genomförts enligt beskrivning.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till energiexpert Birgitta Govén på 08-698 58 53 eller birgitta.goven@byggforetagen.se

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör